

POLISH NEUROSCIENCE SOCIETY

Secretariat
Nencki Institute, Pasteura 3, Warsaw 02-093, POLAND
Tel: (482)-659-85-71, Fax: (48-22)-22-53-42

SPRAWOZDANIE Z PIERWSZEGO MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU POLSKIEGO TOWARZYSTWA BADAŃ UKŁADU NERWOWEGO

Pierwszy Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego odbywał się w dniach od 20 do 23 września 1992 w Warszawie. W zjeździe wzięło udział 310 naukowców, w tym 91 osób z zagranicy. Dużą część zaproszonych gości stanowili wybitni uczeni wywodzący się z Polski. Reprezentowane były wszystkie ośrodki polskie zajmujące się badaniami neurobiologicznymi. Pierwszym wygłoszonym na Kongresie wykładem, który odbył się w czasie ceremonii otwarcia na Zamku Królewskim, było wystąpienie prof. Lassea Ottosona z Karolinska Institute w Sztokholmie, Sekretarza Generalnego Międzynarodowej Organizacji Badań mózgu (IBRO). Wykład dotyczył Dekady Mózgu i roli IBRO w organizowaniu międzynarodowych inicjatyw neurobiologicznych. Obrady Kongresu miały miejsce w salach Audytorium Maximum Uniwersytetu Warszawskiego. Przedstawiono pięć wykładów plenarnych. Pierwszy z nich dotyczył Dekady Mózgu z perspektyw neurobiologii amerykańskiej; drugi - historii badań nad układem nerwowym z szczególnym uwzględnieniem wkładu polskich uczonych. Pozostałe wykłady plenarne miały ściśle naukowy charakter i dotyczyły kanałów potasowych błony komórkowej (prof. Michel Lazdunski, Collège de France), neurohormonalnych podstaw łaknienia soli (prof. Elliot Stellar, University of Pennsylvania, Philadelphia) oraz pobudzania ekspresji genów przez kwas glutaminowy w procesach uczenia (doc. Leszek Łaczmarek, Instytut Nenckiego,

Warszawa). Wykłady prezentowały najnowsze osiągnięcia światowej nauki i obejmowały szeroki zakres metodyki badań - od doświadczeń biofizycznych po obserwacje behawioralne.

Obrady Kongresu odbywały się w trzech równoległych ciągach, w których przed południem trwały sympozja z zaproszonymi referatami, a po południu warsztaty i sesje krótkich doniesień. Wiodącymi tematami Kongresu były: Choroba Alzheimerera i starzenie mózgu; kontrola ruchu i lokomocja (aspekty elektrofizjologiczne i behawioralne); fizjologia i farmakologia neurotransmiterów i ich receptorów; pobudzające aminokwasy; aspekty podstawowe i nadzieje terapeutyczne; choroby nerwowo-mięśniowe; sieci nerwowe - anatomia, fizjologia i modelowanie; ból - analgezja i neuropeptydy; uczenie się i pamięć oraz neurobiologia molekularna - przenoszenie informacji od błony komórkowej do jądra. Każde sympozjum miało dwóch organizatorów - jednego z Polski i jednego z zagranicy.

Sympozjum i warsztat dotyczące choroby Alzheimerera zgromadziło wielu wybitnych uczonych z Włoch (Amaducci, Pepeu), USA (Wisniewski, Iqbal, Tuszynski) i Polski (Mossakowski, Narkiewicz, Liberski). Cieszyło się ono bardzo dużym zainteresowaniem uczestników. W sympozjum dotyczącym kontroli lokomocji prof. Grillner ze Sztokholmu, prof. Górka z Warszawy i prof. Jankowska z Geoteborga rozpatrywali mechanizmy na poziomie rdzenia kręgowego, podczas gdy prof. Zarzecki z Kanady przedstawił zjawiska zachodzące przy inicjacji ruchu kończyn w motorycznych obszarach kory mózgowej. Dużym zainteresowaniem cieszyło się również sympozjum dotyczące farmakologii receptorów neuroprzekazników, w którym również przeważali uczestnicy z poza kraju (Japonia, USA, Wlk. Brytania, Czechosłowacja). Podczas tego sympozjum rozpoczęły się dyskusje na temat budowy i własności receptorów

aminokwasów pobudzeniowych; były one kontynuowane następnego dnia na sympozjum poświęconym tym związkom, na które przybyli zaproszeni przez organizującego spotkanie doc. W. Danysza wybitni specjaliści z zakresu biochemii, farmakologii i psychiatrii z całego świata. W zorganizowanym przez prof. Hausmonową - Petruszewicz (Warszawa) i prof. Askanas (Los Angeles) sympozjum na temat chorób nerwowo-mięśniowych przedstawiono kliniczne i molekularne obrazy chorób mięśniowych, choroby powodowane przez wirusy i możliwości terapii, rolę uwarunkowań genetycznych i zaburzeń rozwojowych w powstawaniu tych chorób. Sympozjum dotyczące układów sensorycznych zajmowało się głównie układem wzrokowym (Lindstrom (Szwecja), Wróbel (Warszawa), Kaas (USA), Chalupa (USA), Amit (Izrael)). W sympozjum dotyczącym bólu wiele nowych i zaskakujących danych elektrofizjologicznych dotyczących zmian plastycznych w układzie nerwowym dorosłych zwierząt przedstawił prof. Wall z Londynu; rolę endogennych peptydów w kontroli bólu omawiali - Chrubasik (Heidelberg), Sadowski (Warszawa) i Przewłocka (Kraków). W sesji na temat uczenia się i pamięci wziął udział najwybitniejszy światowy specjalista w tej dziedzinie - prof. Mortimer Mishkin z NIMH, USA. Oprócz niego prof. Wyrwicka z Los Angeles prezentowała niezwykle interesujące filmy na temat imitacji zachowania pokarmowego matki przez młode zwierzęta. Przedstawiono też wiele nowych danych na temat zmian biochemii mózgu podczas uczenia (Skangiel-Kramska, (Warszawa)). Sympozjum na temat neurobiologii molekularnej było w połowie poświęcone roli wapnia jako wtórnego przekaźnika sygnału w komórce nerwowej, a w połowie aktywacji ekspresji genów w mózgu. Dr Dirksen z Los Angeles przedstawiła film ilustrujący przebieg wchodzenia jonów wapnia do komórek glejowych. Prof. Heizmann z Zurichu omawiał rolę białek wiążących wapń, dr Lasoń z Krakowa opisywał ekspresję genów

kodujących neuropeptydy w hipokampie szczurów.

Oprócz wiodących tematów Kongresu odbyło się kilka sesji wyłonionych na podstawie streszczeń zgłoszonych przez uczestników. Dotyczyły one ischemii i patologii naczyniowej mózgu (sesja organizowana przez prof. Łazarewicza (Warszawa) i prof. Klatzo (Bethesda)), sesja na temat patologii rozwijającego się mózgu, organizowana przez prof. M. Damską (Warszawa) i prof. K. Wisniewski (Staten Island) oraz asymetrii półkulowej mózgu człowieka (Dr. A. Grabowska i Dr. D. Kądzielawa z Warszawy).

Na kongresie zaprezentowano 160 doniesień w formie posterów. Harmonogram zjazdu przewidywał specjalnie wydzielony czas na sesje posterowe. Sesje te cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, rozmowy nad posterami przeciągały się na długo po zamknięciu dnia obrad. Kilka posterów zagranicznych zgłoszono ad hoc, poza programem kongresu. Postery były świetnie przygotowane, prezentowały najwyższej jakości materiał ilustracyjny.

Materiały zjazdowe ze streszczeniami doniesień zostały wydrukowane w formie numeru 52, 3 pisma *Acta Neurobiologiae Experimentalis*, które jest wydawanym w języku angielskim oficjalnym organem Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego. Pełne teksty wykładów plenarnych, zaproszonych wystąpień sympozjalnych i wybranych krótkich doniesień ukaza się w kolejnych numerach *Acta Neurobiologiae Experimentalis*.

Pierwszy Kongres Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego był bardzo udanym spotkaniem naukowym. Umożliwił integrację środowiska neurobiologów, wymianę doświadczeń i krytyczną ocenę prowadzonych badań. Po raz pierwszy podczas jednej imprezy prezentowali swe wyniki fizjologowie, lekarze, biochemicy, cybernetycy, biofizycy, psychologowie. Pozwolił też na szeroką prezentację wyników polskich

uczonych licznym uczestnikom zagranicznym. Zwrócił uwagę przedstawicieli amerykańskich (NIH) i europejskich (IBRO) instytucji naukowych na neurobiologię polską. Sprawna organizacja i dobrze zaplanowana część socjalna spotkania ułatwiały integrację uczestników. Kongres uznany został za sukces w opinii zarówno krajowych jak i zagranicznych uczestników, wyrażonych w licznych listach do organizatorów.

Sekretarz Komitetu Programowego

Warszawa 14.XII 1992

M. Kossut

Doc dr hab. Małgorzata Kossut

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

doc.dr hab n. med. *M. Kowalczyk* Kowalczyk